

ROVNOVÁHA

ZPRAVODAJ
ASOCIACE
POSKYTOVATELŮ
HOSPICOVÉ
PALIATIVNÍ PÉČE

Číslo 3, ročník 2015

1. června 2015

Za bílými plentami se pomalu chýlil ke konci další den. Byl příliš unavený a bolesti se stále vracely. Ale nebyla to únava, se kterou by člověk došel ke spánku doplňujícímu síly. Jeho oči se upínaly do protější bílé zdi. Bílá barva by měla uklidňovat, ale zde působila tak chladně. Mimoděk si přitáhl deku k sobě blíže, ale přesto nepocíťoval o moc větší teplo. Obrátil oči vzhůru a spatřil bílý strop. Bílá...bílá... všude kolem. Zkusil si představit na tom místě modré nebe. V noci, za tmy si tam naopak

představoval hvězdy. To šlo o něco lépe. Do pokoje vešla zdravotní sestra. Namísto úst měla tenkou čárku. Mechanicky prohlédla kapačky a zaklapla za sebou dveře. Byla to jedna ze tří. Jen ta nejmladší z nich se občas usmála...

Natáhl pravou ruku před sebe a pak ji zdvihl k tomu „nebi“. Bolest mu vystřelovala skrz páteř, když tohle dělal. Ale nedbal na to. Ve svém mikrosvětě mezi plentami rozevřel prsty a opět je vrátil k sobě. Čekal na stisknutí ruky...

OBSAH:

- **Rozhovor s novým prezidentem APHPP** 2
- **Ze života hospiců...** 3–6
- **Rozhovor s Martou Malotínovou** 6–7
- **Do vaší knihovny 7**

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

úvodník této Rovnováhy jsem pojal trochu netradičně. Není to skutečný

příběh, jen představa, která vychází z vypravování. Jaký byl život umírajícího pacienta před rokem 1989? Naše současnost se pyšní sítí hospiců po celé zemi. Ale nebylo tomu vždy. Tehdy to byl možná sen oné mladé zdravotní sestry, která darovala pacientovi úsměv. Stejně jako byla stisknutá ruka snem

onoho pacienta. Dnes již pacient hospicu nemusí mít strach, že tu nebude nikdo, kdo by mu v těžké chvíli stiskl ruku. Zdánlivá maličkost. Ale přesto toto nepatrné gesto přineslo už mnohé. Stálo u zrodu prvních hospicových týmů, u prvních sponzorů, klientů...je součástí doprovození pacientů. Bylo jistě

i u vzniku naší Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče. Kdy přesně to bylo? Je to už celých deset let. Slavíme narozeniny a rádi přejeme celé Asociaci vše nejlepší do dalších let. A vám, čtenářům naší Rovnováhy? Krásné léto!

Jakub Holman,
šéfredaktor

ZE ŽIVOTA ASOCIACE

VALNÁ HROMADA jaro 2015

Dne 23. dubna 2015 se konala v prostorách spolkového domu Střelnice v Táboře valná hromada Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče. Kromě stávajících pracov-

ních skupin se tentokrát sešli také koordinátoři dobrovolníků. VH kromě jiného volila nové vedení. Z voleb vzešlo nové představenstvo: PhDr. Robert Huneš – prezident APHPP, MUDr. Pavel Sieber – viceprezident, Ing. Táňa Janoušková – viceprezidentka, Mgr. Květoslava Othová – viceprezidentka. Velké poděkování patří Domácímu hospici Jordán za uspořádání této akce.

ROZHOVOR S NOVÝM PREZIDENTEM APHPP

■ **Každý rok jste aktivním účastníkem benefičního závodu Prachatická hospicová desítka. Nyní jste převzal pomyslný štafetový kolík ve vedení APHPP. Vytyčil jste si nějakou konkrétní cílovou rovinu, ke které byste se chtěl s Asociací dostat?**

S trochou nadsázky bych mohl odpovédět otázkou, totiž zda-li je to štafetový kolík, nebo spíše horký brambor... Mám sen. V něm vidím, jak zákonodárci pochopili, že společnost nepotřebuje eutanázii, ale kvalitní paliativní péči, lůžkovou i domácí. Jak si toto téma vzali jako jednu z priorit a hospice, 20 let od otevření toho prvního, se konečně dočkaly důstojného ukotvení v legislativě a systému financování. V tom snu je pak vidět, že ředitelé hospiců přestali být profesionálními žebračky a začali se více věnovat vizím a rozvoji svých zařízení. Rád bych, aby se tento sen proměnil v realitu. Rád bych donesl tento kolík do cíle.

■ **Jak byste zhodnotil deset let existence APHPP? Co se podle vás nejvíce povedlo a naopak?**

To je pěkná doba. Je za čím se ohlížet. Hospice za ten čas doprovodily na Věčnost tisíce těžce nevléčitelně nemocných. Tím, jak přes všechny obtíže rostl počet těchto lůžkových i mobilních zařízení, v posledních letech je to každoročně kolem čtyř tisícovek nemocných. Těch, kteří mohli z tohoto světa odejít bez bolesti, v důstojném prostředí a nemuseli se obávat osamění v nejtěžších chvílích. To považuji za výbornou zprávu pro společnost. A že navzdory nepřízní okolností žádný hospic nemusel být uzavřen, byť k tomu některé neměly daleko.

Co se nepovedlo? Nepočítám-li právě dokončovaný hospic v Liberci, stále je v nedohlednu lůžkové zařízení v kraji karlovarském a na Vysočině. Co nás a celou společnost velmi tíží, je stav domácí hospicové péče. Přes nezměrné úsilí spousty

nadšenců tento typ péče je stále v plenkách. Jelikož zdravotní pojišťovny, až na pár drobných výjimek, odmítají tuto péči hradit, a legislativa schází, není divu. Proto je pro většinu našich obyvatel domácí hospicová péče zatím nedostupná. Představenstvo Asociace bude věnovat této věci velkou pozornost a snahu stav změnit.

■ **Co je nejnáročnější na práci pro hospice?**

Udržet si naději. Po pádu (a že jich je!) vstát a jít dál. Vratké dotace, nízké úhrady pojišťoven, tmářství lékařů, předsudky veřejnosti, nízké mzdy sestřiček, lékařů a dalších, kteří by si zasloužili významně více, atd. Pokud se přes toto dokážeme přenést, to ostatní je hračka...

PhDr. Robert Huneš absolvoval Pedagogickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně (Mgr., 1992) a Vysokou školu zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Bratislavě (PhDr., 2009). V současnosti pracuje jako ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích. Na jaře 2015 byl zvolen novým prezidentem APHPP.

■ **Z čeho čerpáte sílu a pracovní motivaci?**

Jednou se matky Terezy dotázali novináři, jak zvládá syndrom vyhoření. Ona odpověděla: „Co to je? To neznám, já se každé ráno hodinu modlím a pak jdu pomáhat potřebným...“

A pak také, má-li člověk oči k vidění a uši k slyšení, může v hospici užít a zaslechnout mnoho krásného. Co je hezčího, než když se usmíří snacha s tchyní na smrtelné posteli, když spolu před tím 20 let nepromluvily? Když do hospice přijde stařenka žmoulajíc pětisetkorunu se slovy „To je na hospic, ráda bych trochu pomohla.“ Nebo když ošetřovatelka řekne „Šéfe, u nás to je tak hezká práce...“ Či spousty krásných děkovaných dopisů. Svět je hezčí, než vyhlíží. Z hospice viděno určitě.

■ **Jaký je největší živý mýtus o hospicích, který zůstává v české veřejnosti?**

Který je ten největší, nevím. Ale stále přetrvává neznalost a předsudky laické i odborné veřejnosti, škarohlídství. Např., že hospice jsou jen pro bohaté, jen pro staré, jen pro věřící, že se tam neléčí, ale jen drží za ruku a řada jiných. Mohu uvést příklady z praxe. Jistého lékaře se ptal kolega z nemocnice, kde pracuje. Odvětil, že v hospici. „Cože, ty ses zahrabal v takovém zařízení?“ Jiný příklad – lékař z nejmenované LDN: „Hospic? Jo, to je ten 'Dodech'...“ Jistý praktický lékař při návštěvě pacienta doma sdělil rodině na otázku, jestli jejich umírající dědeček nepotřebuje už morfin: „Morfin? A co dělá děda ještě doma, proč už není v nemocnici?“ Namísto toho, aby zprostředkoval služby mobilního hospice a morfin na místě předešal...

■ **APHPP slaví deset let existence. Co byste jí popřál k narozeninám?** Neutuchající víru, naději a lásku. To ostatní pak přijde samo.

ZE ŽIVOTA HOSPICŮ

Domácí hospic Duha, o.p.s. SETKÁNÍ DUHY A JEJICH PŘÁTEL

Setkání Duhy a jejich přátel z domácích hospiců se uskutečnilo v Praze Vinoři ve dnech 1.5.–3.5. 2015. Cílem tohoto neformálního setkání bylo vzájemné povzbuzení v domácí hospicové službě, sdílení zkušeností a odpočinek.

Zakládání domácích hospiců se rodí v počátečním silném nadšení. Zakladatelé ale musí být vnímaví ke všem skutečnostem, zvláště k bojům, které je na této cestě potkávají. Lidé, kteří přicházejí do těchto nově vznikajících komunit domácích hospiců budují jednotu, učí se žít v nejistotě, ale zároveň cítí, že se nesmí vzdát ideálu, ke kterému byli povoláni. Když se od

tohoto hlediska v pozdější době odkloní, může to znamenat regres, neboť to podstatné se rozdrobí.

V samém zrodu těchto malých komunit, které si daly za cíl dostupnost paliativní a hospicové péče, je uložen prorocký element, který je odpovědí na určitý nedostatek kvalitní péče o umírající pacienty v ČR. Jestliže si domácí hospice i v dobách zvláště těžkých

a složitých udrží prostředí, kde se žijí kvalitní mezilidské vztahy, pochopení, kde se nesou břemena jedni druhých a je ochota k oběti, pak se tu objeví jasné východisko pro řešení celé řady problémů, které se při zajištění hospicové služby vyskytují.

Setkání se zúčastnilo společenství z několika domácích hospiců z ČR. Pozvání mezi nás také přijal J.E. kardinál Miloslav Vlk, MUDr. Marie Svatošová a biskup plzeňské diecéze CČSH Mgr. Filip Štojdil a paní Jana Maceková z Vídně.

Společenství domácích hospiců jsou velmi různorodá, mají svůj ráz a styl, nicméně cítí, že je pojí jeden duch, a proto se vyznačují potřebou setkávání a komunikování mezi sebou. Děkujeme za výměnu tolika zkušeností, které jsou neomylným znamením, že velké věci vyrůstají z úzkého propojení a spolupráce náš všech. Tento partnerský dialog se stal důležitým signálem, který jak věříme, se stane tradicí v setkávání domácích hospiců.

Jana Sieberová

DVĚ RUCE SPOJENÉ V LÁSCE PRO DRUHÉHO...

Jeden den dopoledne volala roztřeseným hlasem žena, která dostala kontakt na domácí hospic Duha v Hořicích na Klinice onkologie v Motole. „*Náš syn umírá, je mu jen 20 let, lékaři nám oznámili, že nebude žít dlouho.*“ Byla jsem zasažena příběhem, který jsem slyšela při dlouhém a náročném rozhovoru. Chlapci byl diagnostikován v jeho 17 letech sarkom. Podrobil se radikální operaci, chemoterapii, radioterapii. Zdravotní stav se přes aktivní onkologickou léčbu zhoršoval metastázami do plic a mozku. Po třech letech náročné onkologické léčby sám požádal lékaře o její ukončení. Přál si být doma, se svou rodinou. Nic nedokázalo utišit hlubokou bolest v srdci matky, z jejích slov bylo patrné silné utrpení. Žádala o pomoc pro svého syna, hledala naději.

Mladý muž nás očekával venku na lavičce. Byl poznamenaný těžkou nemocí, velmi křehký, ale přitom všem nesmírně krásný. Podívala jsem se poprvé s velkým chvěním do jeho očí a tiše řekla: „*Uděláme všechno, co bude v našich silách.*“ Chlapcovo tělo se uvolnilo a ve smutku probleskl úsměv... Tajemná jednota mezi námi vyrostla téměř okamžitě. Nastalo intenzivní, tříměsíční období, kdy bylo nutné velmi pružně reagovat na nástup dušnosti, bolesti, nitrolební hypertenze, nauzey, zvracení, parestzie končetin a poruch vědomí.

Rodina vytvářela kolem chlapce pevný kruh lásky

a bezpečí. Objetí, úsměvy a polibky, vyjadřovaly výraz života a naděje. Oslava každého dne, který byl dobrý, přinášel radost všem. Pohled na umírající dítě znamenal pro rodiče silnou bolest. Očekávali jsme, že se dostaví pocity viny, dokonce i hněv. Mohly by se týkat kvality předchozí léčby a uvážlivosti všech rozhodnutí. Podpora všech členů rodiny celým hospicovým týmem dávala možnost vytvořit silné společenství. Všichni, kdo chlapce milovali, si vzájemně dodávali sílu. Rodiče obnažili před námi své obavy i svou lásku.

Často jsme rozmlouvali o jejich společném životě, o štěstí a smutku, který je zasáhl s příchodem nevyléčitelné nemoci. Během krátké doby jsme cítili, že jsme součástí oněch radostí i strastí. Nic před námi neskrývali. Naše vzájemná láska měla zcela konkrétní podobu. Často nám rodina projevovala hluboké přátelství v moři zoufalství, jako znamení

uprostřed nadcházející ztráty.

Láska matky k synovi, jak se nemoc zhoršovala, rostla každým dnem. Žádné hledání původce nemoci ani obviňování, žádné stížnosti, žádné známky podrážděnosti, jen věrná přítomnost. Tento postoj vyjadřoval lásku v prožívané bolesti. Nemocnému chlapci bylo jasné, že zemře. Chtěl jen jedno, aby se zbytek svého života cítil lépe a aby mohl prožívat i radostné chvíle. Pokud to jeho zdravotní stav dovolil, navštěvovali ho jeho přátelé. Domem se často ozýval smích mladých lidí...

Zdravotní stav se po delší době vážně zhoršil. „*Chci umřít, už svou slabost déle nemohu snášet,*“ řekl nám jednoho dne velmi tiše a smířeně. Svě mamince dal za úkol nakoupit pro tři zdravotní sestry, které se u něho pravidelně střídaly, tři barevné kytice... Měl obavu, že se nestihne rozloučit.

„*Děvčata, syn zemřel. Přijďte prosím.*“ Vířela

nás uplakaná mezi dveřmi. Hluboce jsme se objaly a delší dobu v objetí setrvaly. V matčině hlase byla i slova útěchy: „*Byli jste všichni skvělí, milující a starostliví, děkujeme.*“

Chlapce jsme pomohly obléknout a upravit pro poslední rozloučení s rodinou, která se sjížděla. Byly jsme se sestřičkami k sobě navzájem otevřené a neskrývaly před rodiči slzy dojetí. Poděkování a jejich pevné objetí, v nás zanechalo hlubokou stopu lásky, ale i prožívaného smutku, který jsme sdílely.

Po příjezdu do hospice nám vyhrkly slzy. Zároveň jsme ucítily vzájemné, nové spojení, které pronikalo do nitra našich srdcí. Pouta, která vznikají mezi námi a našimi pacienty jsou péče, soucit, láska k bližnímu, oddanost a věrnost. Odchod našeho mladého přítele byl pro nás bolestný zážitek, ale zároveň velice životadárná silná zkušenost.

Více než kdy jindy jsme v tomto doprovázení pochopili, kdo k nám přichází se slovy: „*Ne vy jste si zvolili mne, ale já vás*“ (Jan 15,16).

Velice citlivě kráčíme na tato místa bolesti. Doprovázení vyžaduje hluboký osobní zájem, víru v hodnotu života a pevnou naději, která překoná hranice smrti. Naší službou vstupujeme do situací druhých lidí a společně s nimi hledáme cesty, které vedou ke svobodě. Obdarování, která dostáváme zcela nezištně, pak vytváří ona silná pouta lásky.

DESÁTÉ VÝROČÍ HOSPICE V MOSTĚ, O.P.S.

V roce 2000 založilo pět zakladatelů o.p.s. HOSPIC v MOSTĚ, za účelem vybudování kamenného hospice s cílem poskytovat lůžkovou hospicovou (paliativní péči).

Do roku 2004 bylo období shánění finančních prostředků na stavbu, projekt a územní rozhodnutí.

V březnu 2004 jsem (jako nezaměstnaná) byla oslovena tehdejší paní ředitelkou Úřadu Práce v Mostě s nabídkou vybudování hospice, vybavení a následným uvedením do provozu.

Tehdy jsem nevěděla, do čeho vstupuji. Po získání vědomostí, co je hospic a co nabízí, mě úkol velmi zaujal. Během krátkého časového úseku byla zahájena výstavba budovy hospice za finančního příspěví státní a města Most. V únoru 2015, díky MZ, Kraji Ústeckému, dotacím a darům byl hospic postupně vybavován vnitřním vybavením. Zároveň probíhala příprava vybraného personálu na budoucí pracovní pozice, informovanost lékařů a veřejnosti.

Dne 7. 7. 2005 byl provoz lůžkového hospice zahájen. Za dobu deseti let jsme společně ušli velký kus cesty, získali mnoho zkušeností a znalostí, které uplatňujeme ve prospěch klientů. Naši lékaři mají atestaci z paliativní medicíny, postupně získáváme vysokoškolsky vzdělané zdravotní sestry. Všichni pracovníci v přímé péči jsou pod supervizí psychologa. Hospic

umožňuje praxi studentům středních a vysokých škol, které mají zdravotní a sociální zaměření. V rámci akreditace paliativní medicíny vykonávají stáž v hospici lékaři, kteří se připravují na atestaci z paliativy. Máme celoročně otevřeny dveře pro zájemce o prohlídku hospice spojenou s prezentací našich služeb. Během roku projde hospicem cca 400 zájemců o informace

o našich službách. Hospic je aktivně zapojen do Komunitního plánu města Mostu. Aktivně propaguje hospicové služby a spolupracuje s členy KP. Hospicové služby jsou rovněž poskytovány v souladu se střednědobým plánem Ústeckého kraje. Ročně poskytneme péči 150 nevyčísitelně nemocným klientům, kteří se nacházejí v terminálním stádiu onemocnění.

Společně s nemocnými projde hospicem 450 jejich blízkých, kteří je doprovázejí.

Velmi dobrou spolupráci má hospic s MŠ U Cáčovny. Děti často navštíví nemocné nebo si hrají na zahradě hospice. V blízkosti je také spolupracující 1. ZŠ. S výzdobou hospice nám pomáhá Knihovna Most.

Nemalým úspěchem je dosažení spolupráce s praktickými a odbornými lékaři, se kterými jsme neustále v kontaktu. Přestože hospic poskytuje kvalitní péči, musí každoročně opatřit dostatek finančních prostředků k tomu, aby mohl poskytnout péči všem, kteří ji potřebují. Během posledních čtyř let to je však velmi náročný úkol. Výše dotací a darů stále klesají a tak musíme oslovovat stále více možných dárců, což je časově velmi náročné. Ještě náročnější, je pak vyúčtování těchto financí.

Pokračování na str. 6.

Dokončení ze str. 5.

Pro hospice, které existují již 20 let, by bylo vhodné, aby se zákonodárci shodli paralelně, vedle Zákona o zdravotních a sociálních službách, na definování zcela nového zákona o zdravotně – sociálních službách (zákon o dlouhodobé péči). Není možné stále dělit péči o klienta na péči zdravotní a sociální, a to do nekonečna!

Jen díky dotacím, darům a pečujícímu personálu je možné udržet poskytování péče na úrovni 21. století.

Děkuji touto cestou všem, kteří v hospici pracovali, pracují, také těm, kteří nám pomáhají každoročně psychicky a finančně udržet kvalitu péče. Bez jejich pomoci by nebylo možné hospic udržet v provozu.

*Blanka Števicová, DiS
ředitelka*

HOSPIC POSKYTUJE TYTO SLUŽBY:

■ **Lůžková hospicová péče** – péče o nevládně nemocné klienty v terminální fázi onemocnění

■ **Odlehčovací služby** – odlehčení od péče pečujícími fyzickým osobám na nezbytně nutnou dobu k načerpání sil do další péče

■ **Odborné sociální poradenství** – je poskytováno se zaměřením na osoby se zdravotním postižením a seniory

■ **Půjčovna kompenzačních pomůcek** – zapůjčení kompenzačních pomůcek veřejnosti

■ **Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče** – pobytová sociální služba pro osoby, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou

být proto propuštěny ze zdr. zařízení do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou a zajištěno poskytování terénních, ambulantních nebo pobytových sociálních služeb v zařízeních soc. péče.

NAŠI KLIENTI JSOU BEZ VÝJIMKY LIDÉ BOLAVÍ**Rozhovor s Martou Malotínovou**

Děkuji za Vaše otázky, pomohly mi znovu si uvědomit, jak krásné zaměstnání nebo spíš povolání mám. Tak končila paní Marta Malotínová své odpovědi na otázky, které jsme jí poslali. Jak tedy vypadá její práce v Terénních odlehčovacích službách?

■ **Jak vlastně vypadá váš pracovní den?**

Naše činnost se odvíjí od názvu služby, poskytujeme ji přímo v rodinách rodinným příslušníkům, kteří se starají o své blízké. Tak přinášíme úlevu nejen

nemocným, kteří zůstávají ve známém prostředí, ale i těm, kdo o ně pečují, protože v době naší návštěvy mohou odejít do práce či za vlastními záležitostmi, obstarat si nákupy nebo relaxovat. Někdo si sjedná naši přítomnost třeba na hodinu týdně, k dalším dojíždíme denně i na několik hodin. Každý pracovní den je jiný podle skladby klientů a jejich konkrétních potřeb.

Rodinám svou práci předvádíme, jak provádět hygienu, jak ležící pacienty polohovat, oblékat a přesunovat. Informujeme o kompenzačních a hygienických pomůckách, ukazujeme jejich použití. Dbáme na pitný a stravovací režim klientů, některým přivazujeme obědy z kuchyně Hospice Dobrého Pas-

týře. Doprovázíme je při pochůzkách, procházkách. Zprostředkováváme kontakt se světem, klientům nasloucháme, povídáme si s nimi, pobízíme je ke vzpomínání, čteme, trénujeme paměť, hrajeme hry. Snažíme se o to, aby spolu se svými rodinami mohli žít v podobných sociálních vazbách jako dosud.

■ Co je na vaší práci nejtěžší?

Naši klienti jsou bez výjimky lidé bolaví, skřípnutí životem, často uzavření do sebe, a tak někdy trvá dlouho, než si získám jejich důvěru, než se mi podaří ukázat jim, že nejsou nadbyteční, že jejich život má i v této podobě smysl. Že jsou důležití pro své blízké, že mají stále svou důstojnost. Jindy je těžké

přemostit propast mezi možnostmi klienta a očekáváním rodiny. To všechno jsou situace, které kladou velké nároky. V neposlední řadě jde o fyzicky namáhavou práci, protože domácnosti nebývají zařízeny bezbariérově.

■ Co vás v rámci vašeho povolání nejvíce baví?

Nepoužila bych výraz „baví“. Naši lidé jsou ve

svém údělu krásní a vnitřně bohatí. Pokud k nim přistupuji s úctou a respektem jako k jedinečným osobnostem, které mi mají co dát, tedy nikoliv z převahy zdravého a silného, vzájemně se obdarováváme. A to mě naplňuje radostí.

Za obecně prospěšnou společnost TRÍ, o.p.s. připravila Věra Ziková

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

pokud se nacházíte v situaci, kdy by Vám

Terénní odlehčovací služby mohly pomoci, více informací naleznete u vedoucí sociálních služeb LENKY TŮMOVÉ (tel. č. 731 480 350) nebo na webových stránkách www.hospic-cercany.cz.

DO VAŠÍ KNIHOVNY

ŽIVOT PO ZTRÁTĚ MANŽELA

„Zase to může být pěkné, ale jinak.“ Ten, kdo truchlí pro milovanou osobu, něčemu takovému těžko věří. Člověk musí urazit dlouhou a bolestnou cestu, než dokáže dát prostor zármutku a začne hledat cestu zpátky k životu. Angelika Daikerová, která už léta doprovází truchlící, šetrně zpracovává získané zkušenosti. Pomáhá vdovám chápat nejrůznější pocity a situace, související se ztrátou blízkého člověka, a přijmout je do vlastního životního příběhu.

Otevírá před nimi nové perspektivy, jak by mohl jejich život pokračovat, aniž by se bolest násilím potlačila. Po smrti manžela to sice bude v leččems náročné, ale stojí za to vykročit dál, otevřít se dalšímu životu.

Dr. Angelika Daikerová (* 1955) vede hospic sv. Martina ve Stuttgartu. Je teoložka a zkušená průvodkyně pozůstalých v jejich zármutku. Napsala také několik úspěšných knih na téma smrti a truchlení. Je autorkou knihy *Až za hranice*, která pojednává o životě a spiritualitě Madeleine Hutinové, zakladatelky Malých sester Ježíšových (KNA, 2005).

POZVÁNKY

■ „VŠICHNI VÍME,
ŽE ZEMŘEME,
VŠICHNI CÍTÍME,
ŽE NEZEMŘEME.“

Datum:
5. června 2015
Místo konání:
Praha

Srdečně zveme na přednášku MUDr. Marie Svatošové pro jejíž název si propůjčila citát „Všichni víme, že zemřeme, všichni cítíme, že nezemřeme,“ portugalského básníka Fernando Pessoa.

■ RÁMY
PRO HOSPIC

Datum:
11. června 2015
Místo konání:
Litoměřice

Projekt je tentokrát zaměřen na výtvarné zpracování obrazových rámců, které budou nabídnuty v dobročinné aukci 11. června 2015 v 17 hodin v sále

gotického hradu Litoměřice.

■ SPIRITUÁL KVINTET
ZAHRAJE
PRO HOSPIC

Datum:
16. června 2015
Místo konání:
Litoměřice

Srdečně vás zveme na koncert Spirituál kvintetu, který se bude konat v úterý 16. 6. 2015 od 18.00 hodin na Dómském náměstí.

Koncert pro nás již tradičně organizuje NF Kalich A. Vondry.

Pokud se vydaří počasí, bude atmosféra na Dómském náměstí jistě neopakovatelná stejně, jako tomu bylo při prvním koncertu, na kterém pro hospic zahrál Hradišťan.

Úžasnou atmosféru ale měl i koncert Bratří Ebenů, který se konal v litoměřickém domě kultury již před dvěma lety, stejně

jako loňský koncert Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers.

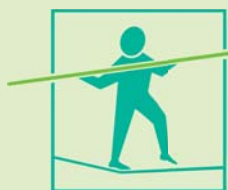
Pomocí NF Kalich A. Vondry si nesmírně vážíme a děkujeme manažerce fondu Evě Břeňové za organizační zajištění koncertu.

Vstupenky bude možné zakoupit v předprodeji MKZ a také přímo před koncertem.

V případě nepříznivého počasí se bude koncert konat v litoměřickém Domě kultury.

Přehled akcí členů a partnerů APHPP najdete v Kalendáři akcí na

www.asociacehospicu.cz

ASOCIACE
POSKYTOVATELŮ
HOSPICOVÉ
PALIATIVNÍ PÉČE

Karlovo náměstí 317/5, Praha 2, 128 01

www.asociacehospicu.cz

PODĚKOVÁNÍ PODPOROVATELŮM.

Zpravodaj Rovnováha byl vytištěn na náklady MMR v nákladu 400 ks.

Rovnováha – zpravodaj Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče

Vyšlo: 1. června 2015.

Zpravodaj je neprodejný.

Registrace:

MV ČR: 29. 6. 2005, VS/1-1/61268/05-R.

Podpořit činnost APHPP můžete na č. ú.:

198481152/0300

Uzávěrka příštího čísla je 20. srpna 2015.